

vende de fineste og uoverfættelige Vendinger og Billeder i sin Tale eller føre en Samtale i næsten lutter udtryksfulde og for Stærkedelen metriske Ordspog. Begunstiget af et sjældent rigt og høitligt Sprog udtaler Folket i Sang Alt, hvad der rører sig i dets Sind: sine Længsler, sine Sorger og sine Glæder. Men kun saa ere disse sidste, og mørk og sorgfuld er Grundtonen i de fleste Sange. Det er Sorgen, som lærer at synges og at søge Trost derved:

Sorgen kjenker Sangens Gave,
Kummer lægger Kvad paa Læben,
Tunge Svov mig Toner bringer,
Hjertets Kval mig Tanter yder —

men ofte er den ogsaa nær ved at bringe Sangen til at forstumme.

Hvad har dæmpet saa min Stemme,
Denne Koft, saa sjon og kraftig?
Hvad har standset saa min Tale,
Der tilforn snart flød som Elven,
Bruste snart som Bøssens Strømme,
Hvilsted blidt som Søens Skulpen?
Sorgen dæmpet har min Stemme,
Denne Koft saa sjon og kraftig,
Standset har min stærke Tale;
Si den flyder nu som Elven,
Bruser ei som Bøssens Strømme,
Hvifter ei som Søens Skulpen —

hedder det i en anden Runo, der tillige, valgt tilfældigt blandt mange andre, maa tjene til Eksempel paa disses Form.

Men saa Folk ere ogsaa blevne saa haardt prøvede i Modgang og Nød som det finste, hvorpaa just det sidste Aarti har frembudt en Række sørgelige Eksempler. Medens Finland under den haarde og strenge Keiser Nikolaus i lang Tid var næsten ganske frit for Hungersnød, saa har det ene Misvæxtaar fulgt næsten uafbrudt ovenpaa det andet fra det Dieblit, da den milde Alexander, hvis Regering ellers har bragt Finerne saa meget godt og som ved sine personlige Egenskaber i en sjelden Grad har forstaaet at vinde deres Kjærlighed, besteg Thronen. Virkningerne heraf viste sig kun altfor tydeligt under mit Ophold der ifjor, ovenikjøbet forstærkede ved Sommerens ufærdeligt sildige Komme. De smaa Forraad vare tidligt slupne op, og en Masse Kvæg maatte slagtes eller døde af sig selv, efterat alt Foder var foræret lige indtil Lagene paa Husene. Mangel og slet Levemaade fremkaldte en, navnlig i den vestlige Deel af Landet, stærkt udbredt Typhus, der bortrev mangfoldige Mennesker, saa at det ikke var sjældent at træffe hele Gaarde angrebne eller uddøde. Ud paa Sommeren forbedrede Tilstanden sig vel Noget, og det saae ud til at blive en, om end meget seer, saa dog efter Omstændighederne nogenlunde ordentlig Høst. Men saa indtraf der pludseligt i de første Rætter af September, da endnu kun en liden Deel af Kornet var hjerget, en stærk Frost, der strakte sig saagodtsom over hele Landet, og Alt, hvortil Tusinder af Mennesker i ængstelig Spænding havde sat deres sidste Haab, laa der tilintetgjort, ligesom afbedet af en Brand. Med Gru saae Enhver den kommende Tid imøde; man begyndte strax Indsamlinger, Embedsmænd gavede Afkald paa endel af deres Gage, man søgte med Iver at lære Folket at bage Brød af Islands- og Kendsdyrsmød, der dog er endel mere nærende end det sædvanlige Vartbrød, og deslige. Men alle disse Forholdsregler, paa hvilke man naturligtvis forud havde været beladet, have ikke kunnet afværge en Hungersnød, saa gruellig som man vist ikke kjenner den noget andet Sted i Europa, og mod hvilken det saa længe udpinte Land nu næsten vilde staae aldeles forsvaret, hvis det alene skulde være henvisst til egne Kræfter. Dersom der nogensinde ved en saadan Anledning har været Grund for andre Folk til at komme til Hjælp, da er det her.

At disse Forhold have bidraget endel til at udvikle de Egenskaber, Svenskeren ikke med Urette fortrinsvis til lægger Finnen, «trøghet» og «envishet», kan neppe betvivles. Det bestandige Tryk og den ofte haabløse Kamp mod en ublid Natur maa paa den ene Side virke kuende; det har hæmmet Lusten til kraftig Selvvirkomhed, ganske vist mere end det burde være Tilfældet, og givet Folket i dets daglige Nærd noget Mørkt og Indesluttet; men paa den anden Side har det hærdet det i en overordentlig Grad og fremkaldt en Møisomhed og Tarvelighed, saa stor at jeg er vis paa, at en af vore Bønder vilde døe, hvis han blot en Uge skulde lade sig nøie med en finst Bøndes strenghaarde og paa mange Steder altid med Værk blandede Brød og øvrige Levemaade. Men saa Lidet end Finland kan byde sine Beboere i materiel Henseende, hænge de dog med uførandelig Trofasthed og Kjærlighed derved, og uagtet vistnok Fristelserne ofte ere store, saa er Folket dog overordentligt godt og rebelligt, og der er vist ikke mange Lande, hvor Hjælpsomheden eller Gjæstfriheden er saa stor. Enhver bliver vel modtaget i Bøndens Stue, selv den usleste Tigger jages aldrig bort, men hvad Husets egne Folk have at leve af, det dele de med ham. I denne som i saa mange andre Henseender er den finste Bønde endnu Naturens Barn.

Betænker man, at hele Finland er omtrent ti Gange saa stort, som Danmark nu, men desuagtet ikke har ret mange flere Indbyggere, indseer man let, hvor tynd Befolkningen i det Hele er, skjøndt den naturligvis er meget ulige fordelt. Ordentlige Landsbyer træffer man næsten kun i den sydlige Deel; længere inde i Landet ligge Gaardene som oftest enkeltvis eller ialtfald kun saa sammen; de have da hver sit Navn og Eieren bærer i Almindelighed det samme eller et deraf dannet Navn.

Den ægte finste Bolig er det saakaldte «Porte» (finst pirtti); det bestaar af en stor og høj Stue, hvis Vægge og Gulv ere af store, raat tilhugne Gyrestammer, i Sammensætningerne tættede med Mos. Istedetfor Vinduer er der Ruger med Trælomme, der aabnes og lukkes, efterfom det behøves; Hjørrepinde (svensk «peltor»), stukne ind i Væggen, oplyse Stuen, naar det er mørkt. Den vigtigste Plads indtager den store murede Dør; Skorsteenen er der ikke, men kun en Aabning midt i Taget, gennem hvilken Røgen trækker ud; den øverste Deel af Rummet er derfor altid indhyldet i en tæt sort Ety. I denne Stue opholder hele Gaardens Befolkning sig: Mennesker, Høns, Katte, ja, om Vinteren undertiden endog saa Heste, for ikke at tale om en taløs Mængde Gaarefyllinger og næsvise Katerlakker («Tarataner», finst Rusakka).

I det herlige Landskab Savolaks seer man endnu de ægte gamle Porter; ellers vige de mere og mere Pladsen for bedre indrettede Huse, med ordentlige Skorstene, Vinduer og flere Værelser, af hvilke dog altid det, hvori Folkene sædvanligt opholde sig, saa temmeligt ligner det ovenfor beskrevne. (Fortættede.)

Ugens Politik.

Den 5te Mars 1868.

Siden Ministeriets Frijs traadte til Roret, er der vel foregaaet adskillige Forandringer i Ministeriets Sammensætning, men disse ere deels fremkaldte af tilfældige Marsager, f. Ex. Leunings altfor tidlige Vortgang, deels have Forandringerne bestaaet i en heldig Optagelse i Cabinetet af nye Mænd, som endnu mere befæstede dets Stilling. Den uventede Efterretning, at Kirkeministeren, Bispe Kierkegaard, i Mandags har indgivet sin Dimission, vil derimod første Gang hidføre en Forandring i modsat Retning, idet den muligvis kan berede Cabinetet, som Hælfed betragtet, alvorlige Vanstigeligheder. Saavidt man veed, er Grunden til hans Dimission — som vel endnu ikke er modtaget af Kongen, men som dog utvivlsomt vil blive til Virkelighed — væsentlig hans Selvbedømmelse, paa hvilken den stærke Bevægelse i Anledning af Kirkespørgsmaalet har øvet en saa nedbrydende Virkning, at han seer sig nødsaget til at træde af, skjøndt han befinder sig i fuldkommen Overensstemmelse med sine Colleger, der ogsaa have udtalt deres Ønske om hans Forbliven i Ministeriet. Bispe Kierkegaards Afgang har bragt Ministeriet i en meget ubehagelig Stilling. Vi troe imidlertid at være rigtigt underrettede naar vi sige, at Ministeriet ikke vil opgive sin hele Rigsdagssessionen igjennem i de kirkelige Spørgsmaal indtagne Holdning, saaledes som den afgaaende Kultusminister har betegnet den. Det vil imidlertid ikke være let at finde nogen Mand, som under den nu herskende Bevægelse forener personlig Myndighed med parlamentarisk Dygtighed til at føre Valgmenighedsloven igjennem ved Hjælp af en yderligere Diskussion, og Grev Frijs kan derfor ifølge Nøgles Antagelse maaste se sig henvisst til uden Supplerings af sit Cabinet at gaae videre paa egen Haand. Nygterne om eventuelle Candidater til Kirkeministerposten vil imidlertid dog hinanden i stor Mangfoldighed i disse Dage; men disse Nygter berøse paa saa uhyggelige Gissninger, at de ikke fortjene at gjentages.

I Folkethinget har Spørgsmaalet om det jydde Jernbanesystems Udførelse ved Anlægget af de alt tidligere nævnte tre nye Linier, nemlig Frederikshavn-Nalborg til Guldbendelsen af Længdebanelen; Silkeborg-Standerborg, som Middell til at forbinde Mellemjylland med Stambanen, og endelig en Bane langs hele Vestkysten som Forbindelse med Udlandet gennem en ligeledes foreslaet ny Havn ved Esbjerg, fremkaldt en livlig Diskussion, der varede i tre Dage. Udgifterne ved det hele Anlæg anslaaes til 8 Millioner. I dag feirede den af Udvalgets Fleertal gjorte Indstilling, som anbefalede hele Anlægets Udførelse i Løbet af sex Aar, ved anden Behandling med 55 Stemmer mod 35. Indvendingerne mod denne Afgørelse støttede sig navnlig paa finansielle Betragtninger, og Sagens Efterside vil muligvis fremdeles komme til at berøse paa de Udsigter til mere eller mindre gunstige Finantsforhold, som endnu i den nærmeste Fremtid kunne vise sig baade med Hensyn til Fredens Bevarelse og til Realisationen af den med de nordamerikanske Fristater indgaaede Overenskomst angaaende Salget af de vestindiske Øer.

Europas internationale Anliggender befinde sig endnu stedse i en usikker Forvirring; det er en trættende Tønning,

men endnu seer man intet Tegns til et nærførestaaende Uveir, siger «Revue des deux Mondes» i sin politiske Dørføgt af 1ste Mars. I denne Tilstand tillægges enhver ny Begivenhed en altfor stor Betydning, og det har vistnok ogsaa været Tilfældet med den Reise, som Prinds Napoleon i dette Dieblit foretager i Tydskland. Den har saa godt som udelukkende været Gjenstand for den almindelige Opmærksomhed i denne Uge og givet Anledning til de mest forskelligartede Nygter. Hvis man vil troe de franske officielle Blade, ere disse Nygter dog aldeles ugrundede. Med Hensyn til denne Reise siger «La France»: «Flere Blade paastaae endnu stedse, at Prinds Napoleon skal udføre et politisk Hver under sit Besøg i Tydskland. Vi troe at være istand til atter at kunne modsigte denne Formodning. Prindsen, der vil besøge Stuttgart, München, Wien, Hannover og Berlin, reiser kun for sin Fornøielse». Det samme Blad modsigter ogsaa den af adskillige franske Blade bragte Efterretning om en Note, som det franske Cabinet skulde have tilstillet Preussen og Rusland med Hensyn til det orientalske Spørgsmaal. Denne Efterretning er ikke blot bleven stadfæstet af flere engelske og tydske Blade, men disse have tillige paastaet, at Prinds Carl af Rumænien skulde have tilskrevet Keiser Napoleon i Anledning af de samme Begivenheder. Ifølge Oplysninger, hentede fra de mest paalidelige Kilder, paastaar «La France», at begge disse Efterretninger ere aldeles urigtige. En Correspondent til «Le Nord» mener dog, at den forfættede Berigtigelse ikke maa forstaaes bogstavelig. Den er sand, naar man kun vil paastaae, at Prinds Napoleon ikke har haft nogen Sammenkomst med Udenrigsministeren, og at han ikke har nogen Indflydelse paa de politiske Samtaler, som Prindsen muligvis vil føre. Men hvad man ikke kan benegte, er Prinds Napoleons Audienz hos Keiseren og denne Sammenkomsts politiske Charakter. Det vil være meget vanskeligt at paastaae, at Prindsen ikke har faaet Tilladelse til at tale med Grev Bismarck og Kongen af Preussen for at søge Oplysning om deres Anskuelse og gjøre dem bekendt med dem, Keiseren nærer. Hidtil har Prinds Napoleon just ikke glimret ved sin diplomatiske Forsigtighed, han har saaledes i den seneste Tid ikke lagt Ejul paa sit fjendtlige Sindelag mod Rusland. Staaer det ikke til at befrygte, at han udtaler sig altfor dumdriftigt i denne Retning, og om det end seer paa hans eget Ansvar, vil han dog ikke let kunne berede Regeringen mange Vanstigeligheder og fornye den almindelige Bekymring? Emile Girardin, der idetmindste tidligere har faaet i nøie Forbindelse med Prinds Napoleon, vil heller ikke sætte Lid til de officielle Blades Forsikringer om Reisens upolitiske Charakter, men hans Organ «La Liberté», paastaar tværtimod, at det er ifølge Raad af en disponibel Diplomat — formodentlig Drouin de Lhuys — at Prindsens Reise er bleven besluttet, og at Frankrigs Politik vil tage et driftigere Opsving efter hans Tilbagekomst. «La Liberté» antyder tillige, at en Personalforandring, som man mindst ventet, vil ledsage det nye politiske Omflag.

Den lovgivende Forsamling i Frankrig har gjenoptaget sine Forhandlinger angaaende Presseloven. Ved Begyndelsen af Mødet, der var meget stormfuldt, erklærede Havin, at han ikke vilde oplæse den af Retsretten afgivne Kjendelse, men at det kun var ham om at gjøre at meddele, at ifølge denne Kjendelse vare Kervéguens Udtalelser mod «Le Siècle» og «L'Opinion Nationale» usande og bagvaskende. Dette lovlige Selvforsvar søgte Majoriteten først at forhindre ved paa alle mulige Maader at overdøve Taleren og derpaa ved at votere Overgang til Dagsordenen. «Le Pays», der optraadte i denne scandaleuse Sag som Kervéguens Forbundsfaelle, har vel ikke hjulpet ham, men derimod i høj Grad skadet sig selv. De ovennævnte Blade erklære, at de ikke engang ville nedlade sig til at svare, da de i saa Hald vilde fornærme Retsrettens Medlemmer og Kervéguens egne Venner, der havde Sæde i den; «La Liberté», «Journal des Débats» og «L'Avenir nationale» give «Le Pays» Tilladelse til at trykke Alt, hvad Bladet troer paa nogen Maade vil være istand til at retfærdiggjøre dets Beskyldninger, og «Revue des deux Mondes», der ligeledes var beskyldt for at have modtaget Bestikkelse af fremmede Regeringer, har indskrænket sig til at anlægge Sag mod Granier de Cassagnacs Organ.

«Times» modsigter Efterretningerne om, at Lord Derby skulde forblive i Cabinetet som Minister uden Portefeuille. Røgerne have tværtimod befalet, at han skal afholde sig fra alle mulige Forretninger. Den 5te afholdt Forterne et Møde hos Disraeli, som ifølge et Telegram til «Dagbladet» har erklæret i Underhuset, at Regeringen vil følge en Fredspolitik, skjøndt Freden ikke kan sikres ved at indtage en isoleret Stilling, men ved høihjertet Sympathi og et aabent Die for andre Nationers Interesse.

De bestemte Efterretninger i de franske Blade om Sammentrækningen af revolutionaire Gæster i Rumænien og Serbien modsiges naturligvis med Bestemthed af den russiske Presse. Men den Forbittrelse, hvormed disse Beretninger gjendrive, synes netop at indeholde Binf om, at Beskyldningerne ikke vare aldeles ugrundede. Blandt de russiske Blade, der have ført det heftigste Sprog i denne Anledning, indtager «Zvaliden» en fremragende Plads; den bitter Tone